

မြန်မာ့ပြည်မြောက်ပျားက ရဝမ်သွေးချင်းများ

မြတ်ဗေဒနာ(ပညာရေးတက္ကသိုလ်)

ကျေးဇူးတင်မှတ်တမ်း

"မြန်ပြည်မြောက်ဖျားက ရဝမ်သွေးချင်းများ " စာအုပ် ဖြစ်မြောက်
ရေးအတွက် အဘက်ဘက်က ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြသော အောက်
ဖော်ပြပါပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါ
သည်။

၁။ ဦးဖုန်မောင်ခန့်ဆားရီ၊ အတွင်းရေးမှူး၊ ရဝမ်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေး
မှုကော်မတီ၊ မြစ်ကြီးနားမြို့။

၂။ ဦးစိုးမိုးထက်၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ပန်နန်းဒင်မြို့။

၃။ ဦးအောင်လွင်၊ အထက်တန်းပြဆရာ၊ နောင်မွန် အ.ထ.က နောင်
မွန်မြို့နယ်။

၄။ ဦးတင်အောင်၊ ကျောင်းအုပ်ကြီး၊ ဇံယော အ.လ.က
ခေါင်လန်ဖူးမြို့နယ်။

၅။ ဦးဘိုသိန်း၊ ဒုတိယခေါင်း၊ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာန၊
ပူတာအိုမြို့နယ်။

၆။ ရဲအုပ်တင်ဝင်း၊ ဒုမြို့နယ်မှူး၊ မြို့နယ်ရဲတပ်မှူးရုံး၊ ပူတာအိုမြို့နယ်။

၇။ ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်၊ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း၊ ပူ

တာအိုမြို့နယ်၊

၈။ စာရေးကြီး ဦးဆင်အမ်ရဲ၊ မချမ်းဘောမြို့နယ်၊

၉။ ဦးအေဂျီဖုန်း၊ ရီဒမ်ရွာ၊ မချမ်းဘောမြို့နယ်၊

၁၀။ မဆမ်းဖောင်၊ မြို့နယ်ရုံးစာရေး၊ ပူတာအိုမြို့နယ်၊

၁၁။ ဦးနန်ဇော်ခင်၊ စာရေးကြီး၊ မြို့နယ်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်
ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီရုံး၊ ဝိုင်းမော်မြို့၊

၁၂။ ဦးအောင်စိုး (အောင်စိုး-စိုက်ပျိုး ၁၀၇)၊ ရန်ကုန်မြို့၊

၁၃။ ဦးအုန်းဒီ (ဗိုလ်မှူးကြီးဟောင်း)၊ အမှတ် ၅၀၊ သီတာရပ်ကွက်၊
မြစ်ကြီးနားမြို့။

စာရေးသူ၏ အမှာ

စာရေးသူသည် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဘဝဖြင့် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း ငါးနှစ်ကျော် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ။ ထိုကာလများ အတွင်း ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်လျက် ဒေသန္တရအတွေ့အကြုံများကို ရယူရှာဖွေကာ မှတ်တမ်းများ ပြုစုခဲ့သည်။ ။

အထူးသဖြင့် ကချင်ပြည်နယ်၏ ရေမြေသဘာဝ၊ ရာသီဥတု၊ တောတောင်ဝန်းကျင် သစ်ပင်ပန်းမန်များ အကြောင်း၊ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတို့ ၏ လူနေမှုဘဝပုံစံများ ၊ ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံများ ၊ ဘာသာစကား ၊ စာပေ၊ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးဖြစ်တည်မှုများကို လေ့လာမှတ်တမ်းပြုစုခဲ့ပါသည်။ ။ ထို့အတူ ကချင်မျိုးနွယ်စုဝင် ရဝမ်တိုင်းရင်းသားတို့ ၏ ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံများကိုလည်း စာရေးသူကိုယ်တွေ့ လေ့လာမှတ်တမ်းပြုခဲ့ပါသည်။ ။

ယဉ်ကျေးမှုဟူသည် လူမျိုးတစ်မျိုး၏ စံ၊ ဘဝပုံစံများ ဖြစ်သည်။ ။ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ဓလေ့စရိုက်လည်း ဖြစ်သည်။ ။ ထိန်းသိမ်းအပ်သည့် အမွေအနှစ်လည်း ဖြစ်သည်။ ။ ယဉ်ကျေးမှုတွင် ပြောင်းလဲခြင်းသဘောလည်း တွေ့ရသည်။ ။ အသစ်အသစ်သော ရိုးရာထုံးတမ်းတီထွင်ဆန်းသစ်မှုများကိုလည်း လေ့လာသိရှိရသည်။ ။ သို့ဖြစ်ရာ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှုသည် အစဉ်တည်တံ့နေခြင်းသဘောကိုလည်း တွေ့ရှိရသကဲ့သို့ ပြောင်းလဲဆန်းသစ်လာသည့် သဘောသဘာဝများကို

လည်း တွေ့ရပြန်သည်။ ။

စာရေးသူ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဘဝဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ်ကာလ၌ ကချင်ပြည်နယ်ရှိ ရဝမ်တိုင်းရင်းသား သွေးချင်းညီအစ်ကိုမောင်နှမများ နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးမှုများ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ။ ကချင်မျိုးနွယ်စုဝင်များ ၏ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ လူကြီးများ နှင့်လည်း အကျွမ်းတဝင် ရင်းနှီးမှု ရှိခဲ့သည်။ ။

သူတို့ ဘဝ၊ သူတို့ အလှ၊ သူတို့ စာပေ၊ သူတို့ ဘာသာစကား၊ သူတို့ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများကို လေ့လာခွင့်ရခဲ့ရာက တိုင်းရင်းသား ရဝမ်သွေးချင်းတို့ ၏ ဘဝအလှပုံရိပ်များကို စာရေးသူနှလုံးသား၌ ထိတွေ့ခံစားခဲ့ရပါသည်။ ။ ရဝမ်သွေးချင်းတို့ ၏ ဘဝအလှပုံရိပ်များကို စာရေးသူနှလုံးသား၌ ထိတွေ့ခံစားခဲ့ရပါသည်။ ။ အဆိုပါ ရဝမ်တိုင်းရင်းသားတို့ ၏ ဘဝအလှပုံစံများ သည် စာရေးသူ၏ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးစိတ်ဓာတ်၊ ဝါသနာဗီဇတို့ နှင့် ပေါင်းစပ်မိသောအခါ "အမျိုးဂုဏ် ဇာတိဂုဏ် မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ၊ အမျိုးသားရေးစရိုက်လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး" ဟူသော နိုင်ငံတော်၏ ကြီးမားနက်ရှိုင်းသည့် ဦးတည်ချက်များ အပေါ် အခြေခံလျက် "မြန်ပြည်မြောက်ဖျားက ရဝမ်သွေးချင်းများ" အမည်ရှိ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ရေးထုတ်ဖွဲ့ဆိုမိလာပါတော့သည်။ ။

စာရေးသူ ရေးသားပြုစုသော "မြန်ပြည်မြောက်ဖျားက ရဝမ်သွေးချင်းများ" အမည်ရှိ စာအုပ်သည် စာရေးသူကိုယ်တိုင် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း ကာလအတန်ကြာ တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ်က ရဝမ်တိုင်းရင်းသား သွေးချင်းများ ၏ လူမှုဘဝဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို စိတ်ဝင်စားစွာ ကွင်းဆင်းလေ့လာ ရေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ။ သို့သော် ပြည့်စုံလုံလောက်

သော အခြေအနေမျိုး မရှိခဲ့ပါ။

ထို့ကြောင့်လည်း ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ရဝမ်တို့ နေထိုင်ရာ ဒေသများ သို့ ဒုတိယအကြိမ် သွားရောက်ကာ ရဝမ်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကော်မတီလူကြီးများ နှင့်လည်းကောင်း၊ သက်ကြီးရွယ်အို အဘိုးအဘွားများ နှင့်လည်းကောင်း ထပ်မံတွေ့ဆုံ၍ လိုအပ်ချက်များကို မှတ်တမ်းရယူပြုစုခဲ့ရလေသည်။ ။

သို့ဖြစ်၍ ဤ "မြန်ပြည်မြောက်ဖျားက ရဝမ်သွေးချင်းများ " စာအုပ်သည် အမှားအယွင်းနည်းပါးလိမ့်မည်ဟု ယူဆပါသည်။ ။ အကယ်၍ အမှားအယွင်း တစ်စုံတစ်ရာရှိပါကလည်း စာရေးသူ၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါကြောင်း ဝန်ခံကတိပြုအပ်ပါသည်။ ။

မြတ်ဝေတိုး (ပညာရေးတက္ကသိုလ်)

အခန်း (၁)

ရဝမ်မျိုးနွယ်အစ

ရဝမ်သွေးချင်းတို့ သည် ဗီဇဇာစ်မြစ်အားဖြင့် မည်သည့်လူမျိုးစုမှ ပေါက်ဖွားလာကြသနည်း။ မည်သည့်အရပ်ဒေသတွင် စတင်ပေါက်ဖွား နေထိုင်ခဲ့ကြပြီး မည်သည့်လူမျိုးစုမှ စတင်ပေါက်ဖွားနေထိုင်ခဲ့ကာ မည် သည့်အချိန်လောက်တွင် မြန်မာပြည်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်နေထိုင်ခဲ့ကြ သနည်းဟူသည် တို့ ကို သိရှိရန်လိုပေသည် ။ ဤသည် ကို မှတ်တမ်းတ င်ထားသော သမိုင်းမှတ်တမ်းတချို့မှ လည်းကောင်း၊ ရဝမ်တိုင်းရင်း သား သက်ကြီးရွယ်အို အဘိုးအဘွားတို့ ထံမှ လည်းကောင်း စုံစမ်းမေးမြန်း သိရှိခဲ့ရလေသည် ။

ရဝမ်သွေးချင်းတို့ တွင် မိရိုးဖလာမှ တစ်ဆင့် လက်ဆင့်ကမ်းယူလာ ခဲ့ကြသော ပါးစပ်ရာဇဝင်များ လည်း ရှိကြပါသည် ။ သို့သော် နှစ်ပေါင်း များစွာ မှတ်ဉာဏ်ဖြင့်သာ ယူဆောင်လာကြသော ရာဇဝင်များ ဖြစ်၍ ယုံတမ်းစကားလိုလို၊ ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်လိုလိုနှင့် ရောထွေးလျက်လည်း ရှိပေ သည် ။ သို့ဖြစ်ရာ အခြားသုတေသန နည်းလမ်းများ ဖြစ်ကြသည့် ရဝမ် တိုင်းရင်းသားတို့ ၏ လက်ရှိသုံးစွဲနေသော ဘာသာစကားကိုလည်း ကောင်း၊ ရဝမ်တိုင်းရင်းတို့ ၏ မျက်နှာနှင့် ကိုယ်ကာယ သဘာဝပုံပန်း သဏ္ဌာန်များကိုလည်းကောင်း လေ့လာရသည် ။ ဤလေ့လာချက်များ အရ ၎င်းတို့ ၏ ဘာသာစကားမှာ တိဗက်-မြန်မာ စကားများ ဘက်သို့ နှ

ယ်၍ နေခြင်း၊ ၎င်းတို့ ၏ မျက်နှာ၊ ကိုယ်ကာယပုံသဏ္ဌာန်များ သည် မြန်မာပြည်ရှိအခြားတိုင်းရင်းသားများ နှင့်ဆင်နေခြင်း စသည့်အချက်များကို ထောက်ရှု၍ ရဝမ်တိုင်းရင်းသားတို့ သည် လည်း ဗမာလူမျိုးများကဲ့သို့ တိဗက်-မြန်မာလူမျိုးအနွယ်ဝင်များ ဖြစ်ကြသည် ဟု မနုဿဗေဒဆရာများက ဆုံးဖြတ်ကြလေသည် ။ သမိုင်းမှတ်တမ်းအချို့ကလည်း ထိုသို့မှတ်တမ်းပြုခဲ့ကြလေသည် ။

ရဝမ်တိုင်းရင်းသူလှပျိုဖြူတစ်ဦး၏အလှ

တိဗက်-မြန်မာ လူမျိုးအုပ်စုကြီးမှ ပေါက်ဖွားဆင်းသက်လာကြသော လက်ရှိတိုင်းရင်းသားလူမျိုးတို့ သည် မြန်မာပြည်အတွင်းသို့ အုပ်စုသုံးစု ခွဲ၍ ဝင်ရောက်နေထိုင်လာခဲ့ကြ၏။ အနောက်ဘက်တွင် ချင်း-ကချင် အုပ်စု၊ အလယ်တွင် မြန်မာနှင့် ရှေးမြန်မာအနွယ်အုပ်စု၊ အရှေ့ဘက်တွင် လိုလိုမုဆိုးအုပ်စု စသည် ဖြင့် အုပ်စုသုံးစုခွဲကာ ဝင်ရောက်နေထိုင်ခဲ့ကြ ရာတွင် ရဝမ်တိုင်းရင်းသားတို့ သည် အလယ်အုပ်စုဖြစ်သော မြန်မာနှင့် ရှေးမြန်မာအနွယ်များ အုပ်စုတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည် ဟု ဆိုပါသည် ။ ထို အုပ်စုတွင် ပါဝင်သည့် မရူ ခေါ် လော်ဝေါ၊ လရီ ခေါ် လာချိဒ်၊ အဇီး ခေါ် ဇိုင်ဝါး၊ နံ ခေါ် ရဝမ် စသည် ဖြင့် ကချင်တောင်ပေါ်သားလူမျိုးစုများ သည် ရှေးမြန်မာအဆက်အနွယ်ဝင်များ ပင် ဖြစ်ကြ၏။ ချင်း၊ ကချင်၊ ရှမ်း စသည့် အခြားပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ နှင့် နှိုင်းစာလိုက် လျှင် ဗမာလူမျိုးတို့ နှင့် ပိုမို၍ အဆက်အနွယ်နီးစပ်သော လူမျိုးတစ်မျိုးဖြစ်သည် ဟု ဆိုနိုင်ပေသည် ။

၁။ ကမ္ဘာမြေပေါ်သို့ ရဝမ်တို့ ရောက်ရှိလာပုံ

ရဝမ်သွေးချင်းတို့ သည် ကမ္ဘာမြေဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ကမ္ဘာမြေကြီးကို ရေလွှမ်းမိုးခဲ့ပုံ၊ ရေလွှမ်းမိုးပြီးနောက် ကျန်ရစ်သောမိဘနှင့် မောင်နှမနှစ်ဦးမှ သည် ကမ္ဘာလူသားများ ပေါက်ဖွားလာကြပုံတို့ ကို ဂျိန်ဖော့တို့ ခံယူချက်အတိုင်း ခံယူထားကြသည် ။

အချို့ကမူ "မဂ္ဂျယ်ရှိန်ရာဘွန်" မှ ကမ္ဘာမြေပြင်သို့ ဆင်းသက်လာရာ၌ လှေကားအသီးသီးဖြင့် ဆင်းသက်လာခဲ့ကြသည် ။ ရဝမ်တို့ က သံလှေကားဖြင့် ဆင်းသက်ခဲ့ကြ၍ သံထွက်ရာဒေသသို့ ရောက်ရှိခြင်းဖြစ်

သည် ဟု ဆိုပါသည် ။ သူတို့ ရောက်ခဲ့ရာအရပ်သည် မွန်ဂိုလီးယား ကုန်းပြင်မြင့်ဖြစ်သည် ။

ကမ္ဘာကို ရေလွှမ်းမိုးပြီးနောက် မောင်နှမနှစ်ဦးမှ စတင်ပေါက်ဖွား လာသူများ သည် မဂ္ဂလံရှိန်ရာဘွန်မှ တောင်ဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်း ရွေ့လျားကာ ခါကာဘိုရာဇီအရပ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည် ဟု ဆိုကြသည် ။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့မူ မေခမြစ်ကြောင်းလမ်း၊ မလိခမြစ်ကြောင်းလမ်းနှင့် ဆာကအဒမ်တောင်ကြားလမ်းဟူ၍ လမ်းကြောင်း သုံးသွယ်ဖြင့် ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြသည် ဟု လည်း လက်ခံယူဆထားကြကြောင်း လေ့လာသိရှိရသည် ။

၂။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ ရဝမ်တို့ ရောက်ရှိလာကြပုံ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် မှီတင်းနေထိုင်ကြသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအားလုံးသည် မွန်ဂိုအမျိုးအနွယ်မှ ဆင်းသက် လာကြသူများ ဖြစ်သည် ဟု သမိုင်းမှတ်တမ်းများက ဖော်ပြထားသည် ။ ထိုမွန်ဂိုမျိုးနွယ်မှ သည် အုပ်စုသုံးစုခွဲကာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်လာ ခဲ့ကြသည် ။ ထိုအုပ်စုသုံးစုမှာ မွန်ခမာအုပ်စု၊ တိဗက်မြန်မာအုပ်စုနှင့် ထိုင်းတရုတ်အုပ်စုတို့ ဖြစ်သည် ။

ထိုအုပ်စုသုံးစုအနက် တိဗက်မြန်မာအုပ်စုကြီးသည် မဲခေါင်မြစ်နှင့် သံလွင်မြစ်ဝှမ်းမှ တောင်ဘက်သို့ ဆင်းသက်လာရာတွင် ချင်း-ကချင်အုပ်စု၊ မြန်မာနှင့် ရှေးမြန်မာအုပ်စု၊ လိုလိုမုဆိုးအုပ်စုဟူ၍ အုပ်စုသုံးစုခွဲ ကာ ဆင်းသက်ခဲ့ကြသည် ။

ချင်း-ကချင်အုပ်စုသည် အာသံပြည်ဘက်မှ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်ခဲ့ကြသည်။ ။ ချင်းတို့ က ပထမဆုံး အနောက်ရိုးမတောင်တန်းတွင် နေရာယူကြသည်။ ။ ဂျိန်ဖော့ခေါ် ကချင်တို့ က နောက်ကျပြီးမှ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ။ ဂျိန်ဖော့တို့ သည် ခန္တီးမြေပြန့်ကိုဖြတ်၍ တြိဂံဒေသနယ်မြေတွင် ဆင်းသက်နေရာယူခဲ့ကြသည်။ ။ မြန်မာနိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ်တို့ သိမ်းပိုက်ပြီးစအချိန်ထိ ဂျိန်ဖော့တို့ သည် တြိဂံဒေသမှ မြစ်ကြီးနား၊ ဗန်းမော်၊ ကသာ၊ မြောက်ပိုင်းရှမ်းပြည်နယ်များ ထိ ဆင်းသက်ကြလေသည်။ ။

မြန်မာနှင့် ရှေးမြန်မာအုပ်စုတွင် မရူ၊ လရှီနှင့်အဇီးတို့ ပါဝင်ကြသည်။ ။ ၎င်းတို့ သည် ဧရာဝတီမြစ်ဖျားပိုင်းနှင့် မေခမြစ်ကြောင်းအတိုင်း ဆင်းသက်လာကြပြီး မြို့ရွာများ တွင် နေထိုင်ကြသည်။ ။ တချို့သည် ဧရာဝတီမြစ်ရိုးတစ်လျှောက် ဆင်းသက်သွားကြ၍ အချို့မှာ ကချင်ပြည်နယ်တောင်တန်းဒေသများ၊ မေခနှင့်မေလိခ မြစ်နှစ်သွယ်ကြားရှိ ဒေသများတွင် နေခဲ့ကြလေသည်။ ။ ၎င်းတို့ တွင် မရူဆိုသည် မှာ လော်ဝေါ်တိုင်းရင်းသား၊ လရှီဆိုသည် မှာ လာချိဒ်တိုင်းရင်းသား၊ အဇီးဆိုသည် မှာ ဇိုင်ဝါးတိုင်းရင်းသားဖြစ်၍ နံ (သို့မဟုတ်) ခနံဆိုသည် မှာ ရဝမ်တိုင်းရင်းသားများကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ။

လိုလိုမုဆိုးအုပ်စုတွင် လိုလို၊ မုဆိုး၊ အီကော၊ လီဆူနှင့် လားဟူတို့ ပါဝင်ကြသည်။ ။ ၎င်းတို့ သည် သံလွင်မြစ်၊ မဲနမ်မြစ်နှင့် မဲခေါင်မြစ်ဖျားတို့မှ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြပြီးနောက် ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းဒေသများ သို့ ဝင်ရောက်နေထိုင်ကြလေသည်။ ။

ထို့ကြောင့် ရဝမ်တိုင်းရင်းသား သွေးချင်းတို့ သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ မဲခေါင်မြစ်နှင့် သံလွင်မြစ်တို့ ကို ဖြတ်ကျော်ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည် ဟု

ဆိုပါသည် ။ ထို့ပြင် ခေါင်လန်ဖူးဘက်မှ လည်းကောင်း၊
ထရ်ချောင်းဖျားမှ လည်းကောင်း ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည် ဟု လည်း သိရ
သည် ။ မေခမြစ်ကြောင်းလမ်း၊ မေလိခမြစ်ကြောင်းလမ်းနှင့် ဆာကအဒ
မ်တောင်ကြားလမ်း စသည့်လမ်းကြောင်း သုံးကြောင်းဖြင့်
ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည် ဟု လည်း အချို့မှတ်တမ်းများ အရ လေ့လာသိရှိရ
သည် ။

၃။ ရဝမ်တို့ ပျံ့နှံ့နေထိုင်ခြင်း

ကချင်မျိုးနွယ်စုဝင် ရဝမ်သွေးချင်းတို့ သည် တိဗက်-မြန်မာအုပ်စုဝင်
များ ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ရာတွင် အုပ်စုသုံးစုခွဲကာ
ဝင်ရောက်ခဲ့ကြကြောင်း၊ မြန်မာနှင့် ရှေးမြန်မာအနွယ်၌ ပါဝင်ကြောင်း
မနုဿဗေဒပညာရှင်များ နှင့် သမိုင်းပညာရှင်များက မှတ်တမ်းပြုထား
ခဲ့ကြပါသည် ။

ရဝမ်တို့ သည် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း၌ သာ အများ စုနေလေ့ရှိပါ
သည် ။ နေထိုင်သော အရပ်ဒေသများ သည် များ သောအားဖြင့် တောင်
ကုန်းတောင်တန်းများ ထူထပ်ပေါများ ရာ မြစ်ချောင်းများ
ရှိရာဒေသများ ဖြစ်ကြသည် ။ ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း ပူတာအို၊ မချမ်း
ဘော၊ ခေါင်လန်ဖူးနှင့် နောင်မွန်မြို့နယ်များ တွင် အများ ဆုံးနေထိုင်ကြ
သည် ။ ထို့ပြင် ဆွမ်ပရာဘွမ်၊ ဆော့လော်၊ မြစ်ကြီးနား၊ မိုးညှင်းနှင့် ဝိုင်း
မော်မြို့နယ်များ တွင် လည်း ပျံ့နှံ့နေထိုင်ကြပါသည် ။

ရဝမ်တို့ နေထိုင်ရာဒေသများ သည် များ သောအားဖြင့် ပေ ၁၀၀၀၀
ကျော်မြင့်သော ရေခဲဖုံးတောင်တန်းကြီးများ ဝန်းကျင် အနီးဒေသများ ၊

မေခမြစ်ဝှမ်းနှင့် မေလိခမြစ်ဝှမ်းဒေသများ ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ။ ထို့ပြင် အာကျန်မြစ်ဝှမ်း၊ ထရုံမြစ်ဝှမ်း၊ အာမတ်ချောင်းမြစ်ဝှမ်း၊ လေနင်တီမြစ်ဝှမ်းနှင့် ထရုံချောင်းဖျားဒေသများ တွင် လည်း နေထိုင်ကြပါသည်။ ။ မှတ်တမ်းများ အရ ရဝမ်တိုင်းရင်းသားများ သည် -

ခေါင်လန်ဖူး	၈၇၇၇
ဆော့လော်	၄၂၀၆
ဆွမ်ပရာဘွန်	၂၄၉၅
နောင်မွန်	၉၀၅၂
ပူတာအို	၂၁၃၇၄
မချမ်းဘော	၅၇၄၉
မြစ်ကြီးနား	၇၃၅၆
မိုးညှင်း	၂၅၃
ဝိုင်းမော်	၃၅၉
အခြားမြို့ရွာဒေသများ	၂၉၁ (ခန့်မှန်း)
စုစုပေါင်း	၅၉၉၁၂ ဦး

အသီးသီး ပျံ့နှံ့နေထိုင်ကြပါသည်။ ။ သို့သော် အခြားတိုင်းရင်းသားများ နှင့် သွေးနှောကာ စုပေါင်းနေထိုင်ကြသော ရဝမ်တိုင်းရင်းသားများ လည်း ရှိပေသည်။ ။ ကချင်မျိုးနွယ်စုဝင်များ သည် ဆွေမျိုးရင်းချာများ ဖြစ်သည် ကတစ်ကြောင်း၊ အခြားကချင်မျိုးနွယ်စုဝင် တိုင်းရင်းသားများ နှင့် ရောနှောနေထိုင်ခြင်းများ ရှိသည် ကတစ်ကြောင်းတို့ ကြောင့် ရဝမ်တိုင်းရင်းသားဦးရေသည် ယခုထက်ပင် ပိုမိုများ ပြားမည်ဟု ယူဆရပါသည်။ ။

၄။ ရဝမ်မျိုးနွယ်များ

ရဝမ်တိုင်းရင်းသားတို့ ၏ အရပ်ဒေသများ သည် သဘာဝအားဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ခက်ခဲလှသောဒေသများ ၊ တောင်ကုန်း၊ တောင်တန်းထူထပ်သောဒေသများ ဖြစ်သည် ။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မိုင်အနည်းငယ်အတွင်း၌ နေထိုင်ကြလင့်ကစား ထိုသဘာဝတိုင်းကြီးများက တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်မှုများကို ပိတ်ပင်တားဆီးခဲ့ကြသည် ။ ထို့ကြောင့် ရဝမ်တိုင်းရင်းသားတို့ မှာ တစ်နေရာတွင် တစ်မျိုးဆိုသလို ကွဲပြားခြားနားသော အမျိုးအနွယ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာ ရှိနေ၏။ ထိုအမျိုးအနွယ်များမှ ထပ်မံ ကွဲပြားသွားကြသော မျိုးနွယ်စုများ လည်း များပြားစွာ ရှိပေသည် ။ ဤသို့ဖြင့် မြစ်ဝှမ်းတစ်ခုအတွင်း၌ပင် သူ့ဒေသအလိုက် အမျိုးအနွယ်များ ခြားနားနေထိုင်ကြလျက် ထိုအမျိုးအနွယ်များမှ တစ်ဖန် တစ်ရွာလျှင်တစ်မျိုး ဆိုရလောက်အောင် မျိုးနွယ်စုကလေးများ ကွဲပြားသွားကြပြန်လေသည် ။

ရှေးအခါက ဒေသတစ်ခုတွင် ရွာတစ်ရွာကို စတင်၍ တည်ထောင်နေထိုင်လာကြသောသူများ သည် ထိုဒေသ၏ အမည်ကိုလည်းကောင်း၊ ရွာ၏ အမည်ကိုလည်းကောင်း အစွဲပြုလျက် အမျိုးတစ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၏။ ဥပမာ - "ဇယ်ဝမ်" ခေါ် အမျိုးအနွယ်တစ်နွယ်တည်းမှ ပင် ဖြစ်လင့်ကစား ရုံထန်ရွာကို စတင်တည်ထောင်၍ နေထိုင်လာခဲ့ကြသောသူများနှင့် ၎င်းတို့ ၏ အဆက်အနွယ်များ သည် "ရုံထန်" အမျိုးများ ဖြစ်လာကြသကဲ့သို့ ဂူရှင်ရွာမှ ပေါက်ဖွားလာကြသူများ သည် "ဂူရှင်" အမျိုးများ ဟုသီးခြားဖြစ်လာခဲ့ကြသည် ။ တစ်ဖန် တရှူဝမ်မြစ်ဝှမ်းအတွင်း၌ စတင်

နေထိုင်လာကြသူများ လည်း ထိုမြစ်၏ အမည်ကိုယူကာ "တရှူဝမ်" အမျိုးဟု ဖြစ်ပေါ်လာကြပါသည်။ ။ ဤသို့ဖြင့် အမျိုးအနွယ်အားဖြင့် တူနေသော်လည်း မျိုးနွယ်စုကလေးများအားဖြင့် မြောက်မြားစွာ ကွဲပြားသွားကြပြန်လေသည်။ ။

တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အနည်းနှင့်အများ ကွဲပြားသွားသော အမျိုးအနွယ်များကို စုပေါင်း၍ "ရဝမ်တိုင်းရင်းသား" ဟု ခေါ်ထားခြင်းဖြစ်လေသည်။ ။ အနွယ်ပေါင်းများစွာ ရှိနေသော်လည်း ရဝမ် တိုင်းရင်းသားတို့ အား အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အမျိုးအနွယ်များကို သိသာထင်ရှားသည့် အနွယ်များ အဖြစ် လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ။

ထရုံမျိုးနွယ်စု

၎င်းတို့ ၏ ပင်ရင်းဌာနေဖြစ်သော ထရုံမြစ်ဝှမ်းဒေသကို အစွဲပြု၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ။ ၎င်းအမျိုးအများ အပြားမှာ တရုတ်နိုင်ငံ ပိုင်နက် ဖြစ်သော ထရုံမြစ်ဝှမ်းအထက်ပိုင်းဒေသတွင် နေထိုင်လျက်ရှိကြ၏။ မြန်မာပြည်အတွင်း၌ မေခမြစ်ဖျားဖြစ်သော မြစ်ဝှမ်းဒေသတွင် ရွာကလေးပေါင်းသုံးရွာနှင့် လူဦးရေအားဖြင့် ဆယ်ဂဏန်းလောက်သာရှိနေ၏။ ၎င်းတို့ မှာ တရုတ်ပြည်တွင်းရှိ ထရုံမြစ်ဝှမ်းမှ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်လာကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ။ လူဦးရေအားဖြင့် ပြောပလောက်အောင် မရှိသော်လည်း ၎င်းတို့ မှာ မြန်မာပြည်၏ "ပစ်ဂမီ" အမျိုးများ ဟု ခေါ်ဆိုရလောက်အောင် အရပ်အမောင်း ပုနိမ့်နေခြင်း၊ ဝတ်စားနေထိုင်မှု ဘဝအဆင့်အတန်းအားဖြင့် ရဝမ်တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်တို့ တွင် အနိမ့်ကျဆုံးဖြစ်နေခြင်း စသည် များ ဖြင့် အထူးအဆန်းသဖွယ် ဖြစ်နေပါသည်။ ။

ဝတ်စားဆင်ယင်မှုနှင့် ဘာသာစကားအားဖြင့်လည်း အခြားရပ်တိုင်း
ရင်းသားများ နှင့် ကွာခြားနေကြ၏။

ထရံမျိုးနွယ်စုများ နှင့် အတူတကွနေထိုင်လျက်ရှိကြ၏။ ယခုအခါ တွင် ထိုဒေသများ ၌ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် ခက်ခဲမှုကြောင့် ပြောင်းရွှေ့လာကြသော ထရံမျိုးနွယ်စုများမှာ တောင်ဘက် နောင်မွန်ဒေသ၊ နမိတီးဆံ မြစ်ဖျားဒေသနှင့် ပူတာအိုမြောက်ဘက် မေလီခမြစ်ဖျားဖြစ်သော မလီခူးဒေသများ အထိ ပျံ့နှံ့စွာ နေထိုင်လျက်ရှိကြသည် ဟု သိရ၏။ ၎င်းတို့ သည် အခြားရဝမ်တိုင်းရင်းသားများ နှင့်မတူသော ရုပ်ရည်နှင့် ကိုယ်ကာယပုံသဏ္ဌာန်များ ရှိနေကြသဖြင့် ထူးဆန်းလျက် ရှိနေပါသည်။ ။

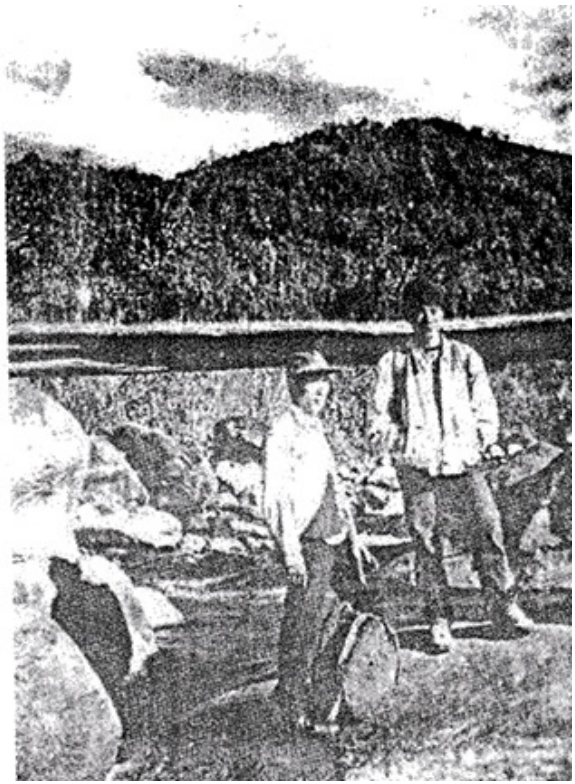
၎င်းတို့ သည် တိဗက်ပြည်၊ နန်နီလခါးတောင်ကြားမှ တဖွန်းဒမ်းရွာသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြသည် ဟု သိရသည်။ ။ နမိဂါး၊ ရေနမိနှင့် ဟိုင်ထဟူ၍ သုံးမျိုးရှိသည်။ ။ ၎င်းတို့ မှ အမျိုးစုပေါင်းများ စွာ ကွဲပြားသွားကြသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။ ရှေးက နာဂတိုင်းရင်းသားများကဲ့သို့ပင် တန်ဆာကို လုံ့လသာဝတ်ဆင်၍ မောင်းကလေးများကို တန်ဆာအဝတ်ထုပ်ပေါ်၌ ဆွဲထားသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ။

ဇယ်ဝမ်မျိုးနွယ်စု

ဇယ်ဝမ်မျိုးနွယ်စုများမှာ ထရုံမြစ်ဝှမ်းဒေသတွင် စတင်ပေါက်ဖွားလာကြဟန် တူလေသည်။ ။ ၎င်းအမျိုးမှာ မြန်မာပြည်အတွင်းရှိ ထရုံမြစ်ဝှမ်းတွင် သာမက တရုတ်ပြည်တွင်း ထရုံမြစ်ဝှမ်းဒေသတွင် လည်း များစွာရှိနေသည် ဟု သိရ၏။ ရှေးအခါ ရဝမ်တိုင်းရင်းသားတို့ ၏ အခြေစိုက်စခန်းဖြစ်သော "မဒွန်ခမ်း" ဒေသမှ ပြောင်းရွှေ့လာကြပြီးနောက် မြန်မာပြည်တွင်းရှိ ထရုံမြစ်ဝှမ်းတွင် ရုံထန်၊ မဒွန်ဂန်၊ ဂူရှင် စသော ရွာများကို တည်ထောင်၍ အခြေစိုက်နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ။ တစ်ခေတ်က ၎င်းတိုင်းရင်းသားများမှာ ကြွယ်ဝချမ်းသာပြီး တန်ခိုးကြီးမားခဲ့၍ "မဂမ်" ခေါ်စော်ဘွားများ ပင် ရှိခဲ့သည်။ ။ တစ်နှစ်လျှင် ၁၀ကြိမ်တိုင်အောင် အဇူးလန်ပွဲကြီးများ ပြုလုပ်၍ ဝါးလုံးရှည်ကြီးများ နှစ်လုံးပြည့်အောင် ဆွဲထားသော ကျွဲနွားများကို ယဇ်ပူဇော်ပသခဲ့ကြသည်။ ။ ခေါင်ရည်များကို မည်သူမဆို ဝင်သောက်နိုင်အောင် ရွာများ တွင် ခေါင်ရည်အိုးကြီးများ နှင့် အမြဲမပြတ် ချက်ထားခဲ့၏။

သန်မာထွားကျိုင်း
သော ထလုခရီးသွား
အမျိုးသားနှစ်ဦးကို
ကဆန်ချောင်းအနီး၌
တွေ့ခဲ့ရစဉ်

ယခုအချိန်အခါတွင် ဇယ်ဝမ်မျိုးနွယ်စုများမှာ နောင်မွန်၊ ပူတာအို စသည့်ဒေသများ အထိ အနှံ့အပြား နေထိုင်လျက်ရှိကြ၏။ ဇယ်ဝမ်မျိုးနွယ်စုမှ တစ်ဖန် မန်ဘလီ၊ ဇာဂေါင်၊ ရုံထန်၊ ဂူရှင်၊ ယန်မီ၊ မဖခန်စန်၊ မခွန်ဂွမ်၊ ခရောင်မှု၊ ဇင်နန်၊ တမိုင်ဒမ်း၊ လဖက်၊ မဆန်ထူး၊ လွမ်ဝင်၊ တခီဒမ်း၊ ထန်စလိုင်း၊ ဒါတောင်၊ ဖလစ်ယတ် စသည် ဖြင့် မိမိပေါက်ဖွားရာ ဒေသများ အလိုက် အမျိုးစုကလေးများ မြောက်မြားစွာ ကွဲပြား၍ သွားလေသည် ။ ဇယ်ဝမ်တိုင်းရင်းသားများ သည် အခြားရဝမ်တိုင်းရင်းသားများကဲ့သို့ ခါးဝတ်လုံချည်များကို မဝတ်ဘဲ ဘောင်းဘီများကို ဝတ်ခြင်းဖြင့် ဝတ်စားဆင်ယင်မှုတွင် ကွာခြားလျက်ရှိသည် ။

အခုဖိုင်မျိုးနွယ်စု

ရှေးအခါက အခုဖိုင်မျိုးနွယ်စုတို့ သည် ထရုံမြစ်ဝှမ်း၌ ရှိသော ရေနံ၊ မုန့် စသည့်ရွာများ တွင် အများ အပြား နေထိုင်ခဲ့ကြ၏။ ထိုရွာများမှ ၎င်းတို့ ၏ ဇာတိနေရာများ ပင် ဖြစ်ကြသည်။ ယခုအခါမူ ထိုရွာများမှ ပြောင်းရွှေ့သွားကြ၍ ပူတာအိုမြောက်ဘက် မေလိခမြစ်ဖျား မလိခူးဒေသနှင့် နမ်တီးဆုံမြစ်ဖျားဒေသများ ၌ သာ အများ အပြားရှိတော့သည်။ တခေခမ်၊ မန်တောင်၊ ယုံအိုင်၊ ရေနံ စသည့်အမျိုးစုကလေးများ ကွဲပြား၍ သွားလေသည်။ စကားပြောဆိုပုံတွင် အနည်းငယ်ကွာခြားသည် မှ အပ တလှ၊ ဇယ်ဝမ်မျိုးနွယ်စုများ နှင့် အတူတူပင်ဖြစ်၍ ထုံးတမ်းဓလေ့တို့ တွင် လည်း ကွာခြားမှုမရှိဟု သိရပေသည်။

ဒရုမျိုးနွယ်စု

ထရုံမြစ်နှင့်ဆုံရာမှ တောင်ဘက်ချန်ဒမ်းတစ်ဝိုက်အထိ ရောက်သော မေခအထက်ပိုင်း မြစ်ဝှမ်းဒေသမှာ ဒရုမျိုးနွယ်များ ၏ ဌာနဒေသဖြစ်လေသည်။ ရှေးအခါက ဒရုမျိုးနွယ်ဝင်များ ဖြစ်ကြသည့် မရစ်အမျိုးစုများ သည် ပန်နမ်းဒင်အထက်နားရှိ နမ်တမိုင်မြစ်ဝှမ်းဒေသတွင် နေထိုင်ခဲ့ကြပြီး ယခုအခါ၌ ထိုနေရာတွင် ကျန်ရှိခဲ့သော အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်မှ အပ အများအားဖြင့် အခြားသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ ထလှ၊ ဇယ်ဝမ်နှင့် အခုဖိုင်အနွယ်များက ၎င်းတို့ ၏ တောင်ဘက်ဒေသတွင် နေထိုင်ခဲ့ကြသည် ကို အစွဲပြု၍ ဒရုများအား "အနမ်ဖိုင်အမျိုး" များ ဟူ၍ လည်း ခေါ်လေ့ရှိကြောင်း သိရသည်။ အနမ်ဖိုင်

ငါ့မဟာ အောက်ပိုင်းတွင် နေသူများ ဟု အဓိပ္ပာယ်ရလေသည် ။
တောင်ပိုင်းဒေသများ တွင် နေထိုင်ကြသော မတ်ဝမ်တိုင်းရင်းသားများ
ကမူ ဒရမျိုးနွယ်စုများ နေထိုင်ရာ မေခမြစ်ဝှမ်းဒေသကို "ဒရမ္မန်" ဟု
ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း သိရ၏။

ဒရများ သည် အခြားရဝမ်တိုင်းရင်းသားများကဲ့သို့ပင် မခွန်ဝှမ်းမှ တ
စ်ဆင့် ထရုံမြစ်ဝှမ်းအတိုင်း ဆင်းသက်လာကြသူများ ဖြစ်ကြ၏။ ဒရမျိုး
နွယ်စုများမှ တစ်ဖန် မရစ်၊ တဘူဒမ်း၊ တင်ဆိုင်ခန်း၊ ခေါင်လန်၊ မလွန်ဂ
မ်း၊ ဒေါ့၊ မလောင်း၊ မြင်းထုံ၊ ရာဇ၊ စန်နိုင်၊ တလီနမ်၊ တင်ဂမ်း၊ ဖီလန်၊
တမန်စန်၊ အဝီဝမ် စသည် ဖြင့် အမျိုးစုကလေးပေါင်းများစွာ
ကွဲပြားသွားပြန်လေသည် ။ ဒရတိုင်းရင်းသားတို့ ဆောက်သောအိမ်များ
မှာ အခြားရဝမ်တိုင်းရင်းသားများ ဆောက်သော အိမ်များ ထက် ပိုမို၍
ရှည်လျားသည် ။ လန်စီခေါ် ရဝမ်တေးသီချင်းတစ်မျိုးကိုလည်း ဒရများ
ကပင် စတင်ခဲ့သည် ။ ရှေးယခင်က ဒရမိန်းမများ သည် မျက်နှာများ တွင်
ငါးရဲထိုးခြင်းခလေ့များ ရှိသည် ဟု စုံစမ်းသိရှိရသည် ။

တန်ဆာမျိုးနွယ်စု

ငင်းမျိုးနွယ်စုများ သည် ယခုအခါ၌ အာကျန်၊ လတ်တာဂေါနှင့် လေ
နန်တီမြစ်ဝှမ်းဒေသများ တွင် အများ အပြားနေထိုင်လျက် ရှိကြလေသ
ည် ။ ငင်းတို့ သည် ထိုဒေသများ သို့ နောက်မှ ဝင်ရောက်လာကြသော
လီဆူမျိုးနွယ်များ ၏ လွှမ်းမိုးမှုကြောင့် ယခုအခါတွင် လီဆူအပတ်အ
စားများကိုပင် ဝတ်ဆင်ကာ အတူတကွနေထိုင်လျက် ရှိနေကြသော လီ
ဆူတိုင်းရင်းသားများ နှင့် အမြင်အားဖြင့် ခွဲခြား၍ မရတော့ချေ။ ဘာ

သာစကားအားဖြင့် ၎င်းတို့ သည် ရဝမ်စကားကွဲတစ်မျိုးတည်းကို ပြောဆိုကြ၏။ ၎င်း တန်ဆာမျိုးနွယ်များ သည် မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းရှိ "ရမ်စန်ကော" ဆိုသောနေရာမှ သံလွင်နှင့်ထရံမြစ် ရေဝေတောင်တန်းကြီးကို ဖြတ်ကျော်ကာ ခန္တီး မြေပြန့်ဒေသအထိ ရွှေ့ပြောင်းလာကြရာ ၎င်းတို့အား ခန္တီးဒေသတွင် လက်မခံသောကြောင့် ယခုလက်ရှိဒေသများ တွင် နေထိုင်ကြရသည် ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြောင်း သိရပါသည်။ ။

အာကျန်မြစ်ဝှမ်း (အချို့က အချန်မြစ်ဟု လည်း ခေါ်သည်) ဒေသတွင် ဇံယော၊ ဖန်လပ်၊ ချီကူဖန်၊ လင်ကောင်၊ မရွန်၊ ကွင်ချုံ၊ မရန်ဒေါင်၊ ယန်ချန်စဉ်၊ ထင်လိုင်၊ တဇန်၊ မရီ၊ ကွန်ရှန်၊ တမိုင်၊ ဂျီရွန် စသည့်အမျိုးစုများ နှင့် လေနန်တီမြစ်ဝှမ်းဒေသတွင် အာဝါ(လ)၊ တီဆာ(လ်)၊ အကရန်၊ ဟွန်ဖူ၊ ဆရေ၊ စမ်ဒမ်း၊ စခွမ်၊ မသူ၊ ဇာမဲစန်၊ ခရီဇီး၊ ဂဇား စသည့်အမျိုးစုများ ဖြင့် မြောက်မြားစွာ ကွဲပြား၍ နေလေသည်။ ။ ၎င်းမျိုးနွယ်များ ၏ စကားပြောသံများမှာ နေထိုင်ရာမြစ်ဝှမ်းဒေသများ အလိုက် အနည်းငယ် ကွဲပြားသွားကြသော်လည်း အဝတ်အစားနှင့် ဓလေ့ထုံးစံများမှာ မူ အတူတူပင်ဖြစ်ကြ၏။ အာကျန် မြစ်ဝှမ်းဒေသတွင် နေသော တန်ဆာတိုင်းရင်းသားများမှာ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်ထွားကျိုင်း၍ မျက်နှာပုံသဏ္ဌာန်များမှာ လီဆူများ နှင့် ပို၍ ဆင်၏။ လီဆူများ နှင့် အမျိုးချင်းပိုမို၍ ရောနှောမှုရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည် ဟု ယူဆရ၏။ လက်တာဂေါနှင့် လေနန်တီမြစ်ဝှမ်းဒေသများမှ တန်ဆာများ အခြားရဝမ်များ နှင့် မျက်နှာပေါက်ချင်း ပို၍ တူသည် ဟု သိရလေသည်။ ။

ချော်ဖာမျိုးနွယ်စု

လီဆူအခေါ်အားဖြင့် ရဝေမျိုးနွယ်စုအားလုံးကိုခြုံပြီး "ချော်ဖာ" ဟု ခေါ်သည် ။ ခေါင်လန်ဖူးမြို့နယ်အတွင်း ချော်ဖာများ နေထိုင်ရာ ဒေသများမှာ ထမိုး၊ လဂျာနှင့် ခေါင်လန်ဖူးဒေသများ ဖြစ်ပါသည်။ ။

ခင်ဖန်မျိုးနွယ်စု

၎င်းတို့ သည် အာကျန်မြစ်ဝှမ်းအောက်ပိုင်း လေနန်တီမြစ်ဝှမ်းနှင့် ဆရန်ဖားတောင်တန်းများ တွင် နေထိုင်ကြ၏။ ခင်ဖန်များမှာ လည်း တန်ဆာများကဲ့သို့ပင် လီဆူတိုင်းရင်းသားတို့ နှင့် အတူတကွ ရောယှက်နေထိုင်မှုကြောင့် လီဆူအဝတ်အစားမျိုးကို အတူတကွ ရောယှက်နေထိုင်မှုကြောင့် လီဆူအဝတ်အစားမျိုးကို ဝတ်ဆင်နေကြသော်လည်း ရဝမ်စကားကွဲတစ်မျိုးကို ပြောဆိုလျက်ရှိကြပါသည်။ ။

လုံမီမျိုးနွယ်စု

၎င်းတို့ ကို လုံမွန်ဟု လည်း အချို့ ခေါ်ကြသည်။ ။ လုံမီမျိုးနွယ်စုတို့ သည် ဒူးလင်း (ဂျိန်ဖော့) တိုင်းရင်းသားများ နေထိုင်ရာဖြစ်သော ကောင်းလူဒေသ၏ တောင်ပိုင်းနှင့် တြိဂံနယ်မြေ၏ မြောက်ဘက်ထိပ်ပိုင်းဒေသများ တွင် နေထိုင်ကြလေသည်။ ။ ၎င်းတို့ သည် မူလက ခေါင်လန်ဖူးဒေသတွင် နေထိုင်ခဲ့ကြရာမှ လက်ရှိဒေသများ ဆီသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်လာကြသူများ ဖြစ်ကြ၏။ လုံမီမျိုးနွယ်စုတို့ ၏ စကားမှာ အထက်ပိုင်း ရဝမ်စကားများ နှင့် သံနေသံထား ကွဲပြားသွားသည့်အပြင် ဓလေ့ထုံး

စံနှင့် ဝတ်စားဆင်ယင်မှုတို့ တွင် လည်း အတူတကွ ရောယှက်နေထိုင် လျက်ရှိသော ဒူးလင်းနှင့် ခူးဂျိန်ဖော့မျိုးနွယ်တို့ ၏ ဘက်သို့ နွယ်၍ သွားကြပြီဟု သိရပါသည်။ ။

တမန်မျိုးနွယ်စု

ဤမျိုးနွယ်စုများမှာ ဆွမ်ပရာဘွန်နယ်အတွင်းရှိ ခရန်ခချောင်းဖျား ဒေသများ တွင် နေထိုင်ကြလေသည်။ ။ ရွာပေါင်း ၄၀ ကျော်ရှိပြီး လူဦး ရေ ၁၀၀၀၀ နီးပါးရှိသည် ဟု သိရှိရပါသည်။ ။ ၎င်းမျိုးနွယ်စုများ သည် လည်း လုံမီများကဲ့ပင် ခေါင်လန်ဖူးဘက်မှ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်လာကြသူ များ ဖြစ်ကြ၍ အဝတ်အစားနှင့် ဓလေ့ထုံးစံများ တွင် အတူတကွနေထိုင်ကြသော ခူးဂျိန်ဖော့များ ဘက်သို့ နွယ်၍ သွားကြပြီဟု သိရလေသည်။ ။

မတ်ဝမ်မျိုးနွယ်စု

၎င်းမျိုးနွယ်စုတို့ စတင်ပေါက်ဖွားရာဒေသမှ သံလွင်မြစ်ဝှမ်းအတိုင်း ဆင်းသက်လာကြပြီးနောက် ဧရာဝတီ၊ သံလွင်၊ ရေဝေတောင်တန်းကြီး များကို ကျော်ဖြတ်ကာ အာမတ်မြစ်ဝှမ်းအတိုင်း မြန်မာပြည်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်နေထိုင်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကြ၏။ ။ ထို့ကြောင့်ပင် ၎င်းတို့ အများ ဆုံးနေထိုင်ရာ အာမတ်မြစ်ဝှမ်းကို အစွဲပြု၍ "မတ်ဝမ်" မျိုးနွယ်များ ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ ။ ယခုအခါတွင် ၎င်းမျိုးနွယ်စုများ သည် အာမတ်မြစ်ဝှမ်းတောင်ဘက်ရှိ ထောလန်နယ် မြောက်ပိုင်းဒေသများ နှ

င့် မြောက်ဘက်တွင် ရှိသော ခေါင်လန်ဖူးဒေသများ တွင် သာမက နောင်မွန်နှင့် ပူတာအိုနယ်များ အထိ အနံ့အပြား နေထိုင်ကြသည် ကို တွေ့ရပါသည်။ ။ မတ်ဝမ်းများ ၏ ဘာသာစကားကို အခြေခံအားဖြင့် ကျန်ရဝမ်တိုင်းရင်းသားအားလုံးက နားလည်နိုင်ကြသဖြင့် ထိုစကားကိုမူတည်ကာ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန် သာသနာပြုဆရာ မော့စ်က ဦးစီး၍ ရဝမ်စာကို တီထွင်ပေးထားသည် ကို တွေ့ရ၏။ မတ်ဝမ်းများ တွင်လည်း ခေါင်လန်၊ ရခွေ၊ ထရီခုံး၊ ဇန်ထ၊ နာမ်ဇာ၊ ဝဒမ်ခေါင်၊ ဝခဲ၊ ကောင်ရီ၊ ဂေါ(လ်)ကာ၊ ဆရာဝမ်၊ အာဓူး၊ ဖုံဇီး စသည် ဖြင့် အမျိုးစုကလေးပေါင်း မြောက်မြားစွာ ကွဲပြားသွားကြပြန်သည်။ ။ ထူးခြားသောအချက်တစ်ခုမှာ ယခုလက်ရှိ ရဝမ်မျိုးနွယ်စုတို့ တွင် အရေးပါသော နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ သည် အများအားဖြင့် ဤမတ်ဝမ်တိုင်းရင်းသားများ ဖြစ်နေကြသည် ကို တွေ့ရခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။

အဓိကကျသော ရဝမ်တိုင်းရင်းသားအနွယ်များ များအထက်ဖော်ပြပါအတိုင်းပင်ဖြစ်၍ ၎င်းတို့ မှ တစ်ဖန် နေထိုင်ရာ တောင်ပေါ်စခန်းများ ၊ မြစ်ဝှမ်းဒေသများ ၊ ကျေးရွာများ အလိုက် ဆင့်ပွားကွဲပြားသွားကြသော အမျိုးစုကလေးများမှာ တောင်ဖ၊ တန်ဆာရ်၊ တရူ၊ ဂူရှင် စသည် ဖြင့် မျိုးနွယ်များ စွာ ကွဲပြားသွားမှုမျိုးလည်း ရှိရာ အထက်ပိုင်းဒေသ၌ပင် အစု ၃၀၀ ခန့်ရှိ၍ အောက်ပိုင်းဒေသတွင် လည်း ၁၀၀ ကျော် ၂၀၀ ခန့်ရှိမည်ဟု သိရပေသည်။ ။ ရဝမ်လူကြီးအချို့က ခေါင်လန်ဖူးနယ်တစ်ခုတည်း၌ပင် အမျိုးစုကလေးများ ၇၀ နီးပါးရှိ၍ နောင်မွန်နယ်တွင် ၄၀ခန့်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းကြပါသည်။ ။

ထို့ပြင် မလန်း၊ ရရှမ်း၊ ဒရူး၊ ဖဆူး၊ ရမွန်နှင့် ရခွေဟူ၍ လည်း အမျိုးပေါင်းများ စွာ ရှိသေးသည်။ ။ ထို့ပြင် ထလူမျိုးနွယ်တို့ မှ ကွဲပြားသော အရွန်းဒမ်၊ ချင်ဂရင်၊ ဇွန်ဗလီ၊ ဆင်ကြန်၊ သာလနမ်၊ တဆူနမ်၊ ဇန်လု၊ မစွ

နံနံ၊ တဇနံ၊ အလီဦး စသည် ဖြင့် မျိုးနွယ်စုများ လည်း ရှိပါသည်။ ။
၎င်းတို့ သည် ရေခဲတောင်တစ်ဝိုက်နေသူများ ၊ မြစ်ကြောင်းနေရာတစ်
လျှောက် နေသူများ ဖြစ်ကြ၍ အမျိုးအမည်များ တွင် မြစ်များ ၏ အမည်
များ လည်း ပါဝင်နေသည် ကို တွေ့ရှိရသည်။ ။

၅။ ရဝမ်တို့ အား အခြားတိုင်းရင်းသားများက ခေါ်ပုံ

ရဝမ်တိုင်းရင်းသား သွေးချင်းများကို ခေါ်ဝေါ်ပုံနှင့်ပတ်သက်၍
အမျိုးမျိုးရှိကြသည်။ ။ လီဆူတို့ က ရဝမ်တို့ အား ချော်ဖာဟု ခေါ်သည်။ ။
ခန္တီးရှမ်းတို့ က ရဝမ်တို့ အား နံဟု ခေါ်ကြသည်။ ။ မြန်မာနှင့် နိုင်ငံခြား
သားများကလည်း ရဝမ်တို့ ကို "နံ" ဟု ခေါ်ရာ ခန္တီးရှမ်းတို့ ၏ ခေါ်ဝေါ်
သုံးနှုန်းပုံကိုလိုက်၍ ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည် ဟု ယူဆရလေသည်။ ။

ဂျိန်ဖော့တို့ က ရဝမ်တို့ ကို ခရာနံဟု ခေါ်သည်။ ။ ထို့နောက် ခနံဟု
ခေါ်ပြန်သည်။ ။ မရူခေါ် လော်ဝေါ်တို့ က နိုင်ဖောင်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ။ တ
ရုတ်တို့ က ကျူးဇီဟု ခေါ်ဆိုသည်။ ။ ကျူးဇီဟူသည် မှာ ဧရာဝတီမြစ်က
မ်းနေသူများ ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ။ ရှေးက သံလွင်မြစ်ဝှမ်း၌ နေထိုင်
ခဲ့ကြသည်။ ။ အောက်ပိုင်းနမ့်တမိုင်မြစ်၊ မတ်ဝမ်မြစ်နှင့် အာကျန်မြစ်ဝှမ်း
များ တွင် နေထိုင်ကြသည်။ ။

နံဟု ခေါ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍

ရဝမ်စကားအုပ်စုထဲမှ လုံမီအုပ်စုသည် "မဂ္ဂယံရှိန်ရာ" အရပ်တွင်

နေထိုင်ကြစဉ်က လေးထောင့်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိ ရေအိုင်ကို ပုံစံထား၍ လေးထောင့်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော ဖိခနောက်ဖြင့် မီးဖိုခဲသည် ကို အစွဲပြုကာ အခြားရဝမ်အုပ်စုများက လုံမီအုပ်စုအား ကျီစားသောအားဖြင့် "ခရောင်" ဟု ခေါ်သည် ။ ခရောင်မှ ကာလရွေ့လျားလာသောအခါ "ခနံ" ဟု ပြောင်းလဲလာသည် ။ အခြားကချင်မျိုးနွယ်စုဝင်များက "နံ" တစ်လုံးတည်းဖြင့် ရဝမ်စကားအုပ်စုတို့ အား ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်သည် ဟု ဆိုပါသည် ။

အခြားမှတ်သားဖွယ်တစ်ခု

ဂျိန်ဖော့အမျိုးသားတစ်ဦးက ရဝမ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို ထိမ်းမြားရာတွင် ရဝမ်တို့ က ဂျိန်ဖော့ကို ခိုခနောက် (ခရာနံ) လက်ဖွဲ့ပစ္စည်းပေးလိုက်ရာမှ စ၍ "ခရာနံ" ဟု ခေါ်ရာမှ ကာလကြာသော် ခရာနံမှ "ခနံ" ဟု ခေါ်ကြပြီးနောက်တွင် မြန်မာနှင့် အနောက်တိုင်းသားတို့ ကလည်း "နံ" ဟူ၍ ပင် ခေါ်ဝေါ်ကြသည် ဟု ဆိုပါသည် ။ ရဝမ်တို့ သည် ၁၁ရာစုခန့်က မဲခေါင်မြစ်နှင့် သံလွင်မြစ်ကြားရှိ "ခဝါခါဖူး" ခေါ် ရန်နုကလွန်တောင်ကြားမှ ဆင်းသက်လာသည် ဟု လည်း တချို့က ဆိုကြသည် ။ ထိုသို့ဆင်းသက်လာရာတွင် မဲခေါင်မြစ်ခေါ် "ရဝယ်ဝန်" မြစ်ကို အစွဲပြုကာ ရဝယ်ဝမ်ဟု ခေါ်ကြရာမှာ ရဝမ်ဟု ခေါ်တွင် ခဲ့ကြသည် ဟု လည်း ဆိုပါသည် ။ အလယ်မြစ်ကြောင်း၌ ကျက်စားသူများ ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည် ။

ရဝမ်တို့ ကို ကချင်နှင့်ရှမ်းတို့ က နံ (ခေါ်) ခနံဟု ခေါ်ကြသည် ။ ခနံဟူသည် မှာ ရှမ်းဘာသာစကားဖြစ်၍ တစ်ပါးသူစွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်ကိုဝတ်သူဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည် ။ ရဝမ်သည် ဖြူစင်သော အဝတ်ကို ဝ

တ်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ။

၆။ ဂျိန်ဖော့တို့ ၏ အဆို

ဖန်ဆင်းရှင် "ကျွန်းယန်းဝေရွန်း" သည် နတ်များ နှင့် တိရစ္ဆာန်တို့ကို ဦးစွာဖန်ဆင်းပြီး "နင်ဂေါန်ဝါမဂမ်" ဆိုသူ လူတစ်ပိုင်း၊ နတ်တစ်ပိုင်းကို ဖန်ဆင်းသည် ဆို၏။ ၎င်းသည် "ဘရင်နွမ်ရော်မာဂျာလိုင်" ဆိုသည့် နတ်နဂါးမနှင့် အိမ်ထောင်ပြုရာမှ လူမျိုး ၁၀ ဆက် ပေါက်ဖွားခဲ့သည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။

၎င်းတို့ မှ ပေါက်ဖွားသည့် ၁၀ ဆက်မြောက်ဖြစ်သော "ကင်ဆိုင်းရှဘရန်" သည် လူသားမျိုးနွယ်ဖြစ်သည့် "ဖုံဒင်လိုင်နန်" ဆိုသူ အမျိုးသမီးနှင့် အိမ်ထောင်ပြု၍ သားကြီးရှန်ထဲဂွမ် (အာရှတိုက်သား)၊ သားလတ် "ရှန်ကျန်နော်" (အာဖရိကတိုက်သား)၊ သားငယ် ရှန်ခင်လ (ဥရောပတိုက်သား) ဟူ၍ သားသုံးဦးကို မွေးဖွားသည်။ ။

အာရှတိုက်သား သားကြီးရှန်ထဲဂွမ်မှ မုံဖန်ဂမ်၊ မုံခင်နော်၊ ဒလမ်ဘ၊ မုံလွန်တူး၊ ဂျပန်ကန်နှင့် ဆွမ်ပေါင်ယော်တို့ ကို ဆက်လက်မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဆွမ်ပေါင်ယော်သည် ကချင်တိုင်းရင်းသားဖြစ်ပြီး "မဂျယ်ရှိန်ရာဘွမ်ကဂျီ" ခေါ် ဟိမဝန္တာတောအရပ်၌ နေခဲ့သည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။

အဆိုပါ ဆွမ်ပေါင်ယော်မှ ခန်းဂမ်၊ လဝမ်နော်၊ နုံလ၊ လမွန်တူး၊ မရူတန်နှင့် တိန်လီယော်ဟူ၍ သားခြောက်ယောက် ထွန်းကားပြန်သည်။ ၎င်းသားခြောက်ယောက်အနက် ခန်းဂမ်မှ ချင်းတိုင်းရင်းသား၊ လဝမ်နော်မှ ရဝမ်တိုင်းရင်းသား၊ နုံလမှ နုံတိုင်းရင်းသား၊ လမွန်တူးမှ လမွန်နုံ

တိုင်းရင်းသား၊ မရူတန်မှ မရူတိုင်းရင်းသား၊ တိန်လီယော်မှ ဂျိန်ဖော့တို
င်းရင်းသားဟူ၍ ဆင်းသက်ခဲ့သည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။

သို့ဖြစ်၍ ရဝမ်တို့ သည် ဂျိန်ဖော့တိုင်းရင်းသား၊
မရူတိုင်းရင်းသားများ နှင့် ဘိုးတူဘတူမှ ဆင်းသက်လာခဲ့ကြသည့် တိုင်း
ရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမများ ဖြစ်သည် ဟု ဂျိန်ဖော့တို့ က ဆိုကြ
လေသည်။ ။

၇။ လော်ဝေါ်တို့၏ အဆို

လော်ဝေါ်တိုင်းရင်းသားတို့ ၏ သမိုင်းအရ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့ သ
ည် ပထမဆုံး မီးဘေးဒုက္ခတွင် နစ်မြန်းခဲ့ကြရသည် မှာ သုံးနှစ်သုံးမိုး
ကြာခဲ့သည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။

ထိုမှ တစ်ဆင့် ကမ္ဘာကို ရေလွှမ်းမိုးခြင်း ကြုံခဲ့ပြန်ရာ
သုံးလေကြာခဲ့ပြန်သည်။ ။ ဤကဲ့သို့ မီးဘေး၊ ရေဘေးဒုက္ခများ တွေ့ကြုံရ
ခဲ့ရကြောင်း မိဘများက သားသမီးများကို
လက်ဆင့်ကမ်းပြောပြချက်များ ရှိပါသည်။ ။ ရေလွှမ်းမိုးရာတွင် ဖြောင့်မ
တ်သော လူသားများ ဖြစ်သည့် "လဗျူ" နှင့် "လနေ" ဇနီးမောင်နှံတို့ မှာ
လွတ်မြောက်ခဲ့ကြသည့်လူသားများ ဖြစ်သည်။ ။ ဖြောင့်မာန်ပြီး အပြစ်က
င်းစင်သည့် လဗျူနှင့်လနေ ဇနီးမောင်နှံတို့ ကို ဖောင်ကြီးတစ်ခုတွင်
ထား၍ အခြားဖိုမသတ္တဝါတချို့ကိုပါ ၎င်းတို့ ဇနီးမောင်နှံနှင့်အတူ ဖောင်
ကြီးပေါ်တွင် ထားခြင်းဖြင့် ရေဘေးမှ လွတ်မြောက်စေခဲ့သည်။ ။ ထို
ဖောင်ပေါ်ရှိ သတ္တဝါများမှ ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ် လူသားများ နှင့် သ
တ္တဝါများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ။

လဗျူနှင့်လနေတို့ မှာ "ငလောင်ဘမ်" ခေါ်သော ဒေသတွင် စတင်
နေခဲ့ကြသည် ဟု နတ်ဟောဆရာများ အဆက်ဆက်က နှုတ်တိုက်သမို
င်းအရ ပြောကြားခဲ့သဖြင့် သိရှိမှတ်သားထားခဲ့ကြသည် ။ ထို့ကြောင့်
လော်ဝေါတိုင်းရင်းသားတို့ ၏ အဆိုအရ လူသားမှန်သမျှ ဤငလောင်
ဘမ်ဒေသမှ ဆင်းသက်ခဲ့ကြသည် ဟု ယူဆလက်ခံခဲ့ကြသည် ။ ငလော
င်ဘမ်အရပ်မှာ တရုတ်နိုင်ငံ၊ စီချမ်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ ယန်စီကျန်မြ
စ်ဖျားဒေသတစ်ခု ဖြစ်သည် ။ လော်ဝေါတိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စုတို့ သ
ည် ငလောင်ဘမ်တွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်ခဲ့ပြီးမှ သာ နောက်ပိုင်း
၌ မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း မေခမြစ်ဝှမ်းသို့ သံလွင်မြစ်နှင့်
မဲခေါင်မြစ်ကြောင်းလမ်းများမှ တစ်ဆင့် ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြသည် ။
၎င်းမှ အခြားဒေသအသီးသီးသို့ တဖြည်းဖြည်းပျံ့နှံ့သွားခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သ
ည် ။

သို့ဖြစ်၍ လဗျူနှင့် လနေဇနီးမောင်နှံတို့ မှ တစ်ဦးတည်းသောသား
ဗျူးချောင်မုတ်ကို ဖွားမြင်ခဲ့သည် ။ ဗျူးချောင်မုတ်မှ သားတစ်ဦး မုတ်
မောင်လမ်ကို ထွန်းကားခဲ့ပြန်သည် ။ မုတ်မောင်လမ်မှ မောင်လမ်ဂမ်ကို
ထွန်းကားခဲ့သည် ။ မောက်လမ်ဂမ်သည် သားသုံးယောက် ဖွားမြင်ခဲ့သ
ည် ။ ယင်းတို့ မှာ -

ဂမ်လမ်နော့ (အသားမည်းလူမျိုး)

ဂမ်လမ်ကျပ် (အသားဝါလူမျိုး)

လမ်လမ်ဖြူ (အသားဖြူလူမျိုး) တို့ ဖြစ်ကြသည် ။

၎င်းတို့ အနက် အသားဝါလူမျိုးတို့ ၏ ဖခင်ကြီး ဂမ်လမ်ကျပ်မှ သား
တစ်ဦးဖြစ်သော ကျပ်ရိုယော်ကို မွေးဖွားခဲ့သည် ။ ကျပ်ရိုယော်သည်
သားရိုယော်ရှိကို ထွန်းကားခဲ့သည် ။ ရိုယော်ရှိမှ ရှိဂရောအိုင်ကို မွေးဖွား

သည် ။ ရှိဂရောအိုင်မှ အိုင်လိုင်ချပ်နှင့် အိုင်လိုင်ဟာခေါ် သားနှစ်ဦး ထွန်းကားခဲ့၏။ အိုင်လိုင်ဟာသည် တရုတ်လူမျိုးနှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီး တရုတ်လူမျိုးနွယ် ဖြစ်သွားခဲ့သည် ။

တစ်ဖန် အိုင်လိုင်ချပ်မှ သား ချပ်ရုတ်ကို မွေးဖွားခဲ့သည် ။ ချပ်ရုတ်မှ သားရုတ်ဇော်ဆော်ကို မွေးဖွားခဲ့ပြန်သည် ။ ရုတ်ဇော်ဆော်မှ သားသုံးယောက် ထွန်းကားခဲ့သည် ။ ယင်းတို့ မှာ ဆော်ဇော်မြန် (ဗမာတိုင်းရင်းသား)၊ ဆော်ဇော်ဗျူ (ကချင်တိုင်းရင်းသား)၊ ဆော်ဇော်ဆဲ (ရှမ်းတိုင်းရင်းသား) ဟူ၍ အသီးသီးကွဲပြားသွားကြသည် ။

ကချင်တိုင်းရင်းသားဖြစ်သူ ဆော်ဇော်ဗျူမှ သားဗျူဇော်တေးကို ဖွားမြင်ခဲ့သည် ။ ဗျူဇော်တေးမှ သားငါးယောက်ထွန်းကားခဲ့သည် ။ ယင်းတို့ မှာ -

ပထမသား - တေးမုန်ဝေါ် (ရဝမ်တိုင်းရင်းသား)

ဒုတိယသား - တေးမုန်ဇွမ် (လီဆူတိုင်းရင်းသား)

တတိယသား - တေးမုန်ရုတ် (လော်ဝေါ်တိုင်းရင်းသား)

စတုတ္ထသား - တေးမုန်ဖောက် (ဂျိန်ဖော့တိုင်းရင်းသား)

ပဉ္စမသား - တေးမုန်ဖော့ (ချင်းတိုင်းရင်းသား)

စသည် ဖြင့် တိုင်းရင်းသားအသီးသီးအဖြစ် ပြန့်ပွားကြသည် ဟု အဆိုရှိကြသည် ။

သို့ဖြစ်ရာ ကချင်တိုင်းရင်းသားဖြစ်သူ ဆော်ဇော်ဗျူး၏ သား ဗျူဇော်တေးမှ ပေါက်ဖွားထွန်းကားခဲ့သော သားငါးယောက်အနက် ပထမသားဖြစ်သည့် တေးမုန်ဝေါ်သည် ရဝမ်တိုင်းရင်းသားဖြစ်သည် ဟု လော်ဝေါ်တိုင်းရင်းသားတို့ က အဆိုပြုကြလေသည် ။ ထို့ကြောင့် လော်

ဝေါ်တို့ ၏ အဆိုအရ တေးမုန်ဝေါ်မှ ရဝမ်တိုင်းရင်းသားများ ဆက်လက်
မွေးဖွားခဲ့ကြသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။

၈။ ကချင်ပြည်နယ် ယဉ်ကျေးမှုဦးစီးဌာန၏ အဆို

ကမ္ဘာနှင့်စကြဝဠာဟူ၍ မရှိမီ မူလအစ၌ အစွိဖုန်နှင့် အစွိနန်ခေါ် ဖု
န်ဆင်းသခင်များ ရှိခဲ့၏။ သူတို့ သည် မဆူးဆယ်နှင့် ထုန်မန်ဆယ် သို့မ
ဟုတ် ဆန်ဇော်ဖုန်နှင့် ဆန်ဇော်နန်ခေါ် ရဝမ်ဖုန်နှင့် ရဝမ်နန် မောင်နှံနှ
စ်ဖော်တို့ ကိုလည်းကောင်း၊ စကြဝဠာ ရေမြေတောတောင် သက်ရှိသက်
မဲ့ စသည် တို့ ကိုလည်းကောင်း ဖန်ဆင်းခဲ့လေသည်။ ။

မဆူးဆယ်နှင့် ထုန်မန်ဆယ်မောင်နှံတို့ သည် ခင်ဇူဆုံအရပ်၌ နေထို
င်ကြစဉ် (၁) ခန်ဆန်ဖုန်အွမ်း (၂) ခန်ဆန်ထိန်ဝိုင်၊ (၃) ခန်ဆန်ခွင်ဝယ်
ခေါ် သားသုံးယောက်နှင့် သမီးသုံးယောက်ဖြစ်သော (၁) ခန်းဆန်နန်ခန့်
၊ (၂) ခန်းဆန်နင်ထော်၊ (၃) ခန်းဆန်ကျွဲတို့ ကို မွေးဖွားခဲ့၏။

ရှင်အဒမ်းအရပ်သို့ ရောက်ရှိလာကြသောအခါ လူဦးရေတိုးပွား
လာခဲ့မှုကြောင့် ကောင်းသူနှင့်မကောင်းသူများ ရောနှောနေထိုင်ခဲ့ရာ မ
ကောင်းသူများ ၏ အဆိုးအယုတ် လွန်ကဲခြင်းများကို ဆေးကြောဖျော
က်ဖျက်ရန် ကမ္ဘာကြီးကို ရေလွှမ်းမိုးခဲ့လေသည်။ ။ ရေလွှမ်းမိုးမှုဖြင့် က
မ္ဘာသူကမ္ဘာသား သက်ရှိသက်မဲ့ သတ္တဝါများ ပျက်စီးသေဆုံးခဲ့ပြီးလျှင် မ
ဂွန်ရှိနှင့် ရှန်ရှယ်ရီ သို့မဟုတ် ဒရတ်ဆယ်နီနှင့် ဒဆီးဆယ်နီ မောင်နှံတို့
လွတ်မြောက်ခဲ့ကာ ခင်ဇူထုတ်အရပ်တွင် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြလေသ
ည်။ ။ ထိုအရပ်မှ တစ်ဖန် ရှဇိန်အဒမ်းအရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြရာ
သားကိုးယောက်နှင့် သမီးကိုးယောက်တို့ ကို မွေးဖွားလေသည်။ ။ အဆို

ပါ သားကိုးယောက်မှာ (၁) မရှန်ဖုန်လတ်၊ (၂) မရှန်ထင်ရမ်း၊ (၃) မရှန်ခွန်ဂျူ၊ (၄) မရှန်ဆင်လဲ၊ (၅) မရှန်မီဇီ၊ (၆) မရှန်မီဝေါ၊ (၇) မရှန်ယုန်ခိုင်၊ (၈) မရှန်ယင်းဒုန်၊ (၉) မရှန်ယင်းထန်တို့ ဖြစ်သည်။ ။

သမီးကိုးယောက်တို့ မှာ (၁) မရှန်နန်ခေါ၊ (၂) မရှန်နန်ခု၊ (၃) မရှန်ချန်ခေါ၊ (၄) မရှန်နန်ထိ၊ (၅) မရှန်ဂူလဇီ၊ (၆) မရှန်ထမ်ဘုံ၊ (၇) မရှန်ထန်ဇီ၊ (၈) မရှင်ကင်စား၊ (၉) မရှင်ယင်ဇီးတို့ ဖြစ်၏။ သူတို့ သည် ရှဇိန်အဒမ်းမှ ရဝယ်မြစ်ဝှမ်းခေါ် မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်း မြစ်စဉ်အတိုင်း ဆန်ထိုင်အဒမ်း၊ မုန့်ဇိန်အဒမ်း၊ ခယ်ဇာအဒမ်း စသည် ဖြင့် ရေကြည်ရာ မြက်နုရာအရပ်များကို တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ ။ ရဝယ်ဝန်ခေါ် မဲခေါင်မြစ်၌ လှည့်လည်ကျက်စားခဲ့သောကြောင့် ယင်းရဝယ်မြစ်ကို အစွဲပြုကာ ယင်းတိုင်းရင်းသားများအား "အလယ်မြစ်ကြောင်း၌ ကျက်စားသူများ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည့် "ရဝမ်" တိုင်းရင်းသားများ ဟု ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။

ရဝမ်တို့ သည် ရဝယ်ဝန် (မဲခေါင်) မြစ်ဝှမ်းမှ တစ်ဖန် ထိန်ခေါ်သံလွင်မြစ်ဝှမ်းသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ပြန်ရာ ယင်းထိန်မြစ်ကိုအစွဲပြု၍ "ထိန်" တိုင်းရင်းသားဟု အမည်တွင် ခဲ့ပြန်၏။ ကာလရှည်ကြာခဲ့သောအခါ ထိန်တိုင်းရင်းသားများအား "နံ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိန်မြစ် (သံလွင်) နှင့် ရဝယ်ဝန် (မဲခေါင်) မြစ်နှစ်မျိုးကိုပေါင်းစပ်ကာ ထိန်ရဝမ် သို့မဟုတ် "ခန့်ရဝမ်" ဟု လည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်၏။ ထိန်ရဝမ် တိုင်းရင်းသားမှ ဆင်းသက်ပေါက်ဖွားခဲ့သော ရဝမ်တိုင်းရင်းသားများမှာ (၁) မလန်း၊ (၂) မတ်ဝမ်၊ (၃) ရရှမ်း၊ (၄) လုံမီ၊ (၅) ခင်ဖန်၊ (၆) ဒန်ဆာ၊ (၇) ဒရု တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ။

ထိန်ရဝမ်တိုင်းရင်းသားများ သည် သံလွင်မြစ်အတိုင်း

စုန်ဆင်းလာကြပြီး မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ (၁) လုံကွီထရာ၊ (၂) မဂီထရာ၊ (၃) ရဝမ်ဒမ်ထရာ၊ (၄) ရှင်ခုန်ထရာ၊ (၅) ဂေါ်ချီထရာ၊ (၆) ရှဖဲထရာ၊ (၇) လာဒီထရာ စသည့်လမ်းကြောင်းများမှ ဝင်ရောက်လာကြကာ မခင်းဒမ်၊ ရဝမ်ဒမ်၊ ရဝါဒမ် ဒေသတို့၌ ပျံ့နှံ့နေထိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ ။
